

LOKALA RESURSCENTER för demokratisk delaktighet

Fördelade bidrag och effekter 2015–2017

Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet

Fördelade bidrag och effekter 2015–2017

Förord

Den här rapporten bygger på två tidigare rapporter som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har överlämnat till regeringen. Den första rapporten hette Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag 2015 (2016a). Den andra rapporten ingick som en del i myndighetens årliga rapport Resultat och effekter 2016. Åtterrapporing av statsbidrag till ideella organisationer (2016b).

I denna rapport redogör MUCF för hur vi har genomfört uppdraget 2016 och för bidragsgivningen 2015 till 2017. Vi ger också en bild av vad bidragen till de lokala resurscentren har betytt för de lokala stadsdelarna och några resultat som projekten lett till. Under våren 2017 genomförde Linnéuniversitetet intervjuer med fem av projekten på uppdrag av MUCF. Deras analys visar bland annat att projekten i många avseenden kan ses som ett komplement till den generella samhällsservicen och att de fungerar som en mötesplats för invånarna i respektive område. Utmaningarna innefattar bland annat konkurrensförhållanden mellan olika föreningar och svagt förtroende för kortvariga projekt.

I MUCF:s uppföljning av de pågående projekten ser vi att de flesta har goda möjligheter att på olika sätt uppnå det övergripande målet att stärka individer i utsatta områden som står långt från demokratisk delaktighet och även uppfylla de fyra kriterierna om de får mer tid på sig. MUCF föreslår därför att satsningen med lokal verksamhet för att öka den demokratiska delaktigheten förlängs och utvidgas till att gälla fler områden i Sverige där det finns ett behov av att arbeta med demokratifrågor.

Med rapporten vill vi också visa på olika metoder för att öka den lokala delaktigheten genom lokala resurscenter.

Lena Nyberg, generaldirektör,
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Innehåll

Förord	3
Innehåll	4
Sammanfattning	5
1 Inledning	7
2 Hur vi genomfört uppdraget	8
3 Fördelning av bidrag	11
4 Resultat av bidragsgivningen	13
Resultat från träffen i september 2016	13
Uppföljning av projekten genom projektbesök, intervjuer och delredovisningar av projekten	14
Sammanfattande analys utifrån projektbesök och intervjuer	25
5 Avslutande kommentar	27
Referenser	30
Bilaga 1: Ansökningar lokala resurscenter 2016 och 2017	31
Bilaga 2: Kvalitativ intervjuguide – lokala resurscenter	33

Sammanfattning

MUCF har haft i uppdrag att fördela bidrag till verksamhet med lokala resurscenter i tre ansökningsomgångar och de som fick bidrag första året har haft sina projekt igång i ett och ett halvt år. Nu först kan vi börja titta på resultat eftersom vi har konstaterat att det tar lång tid att få ett förtroende och implementera ett projekt med just delaktighet som mål. Vi kunde dock redan i samband med delredovisningen i mars 2016, *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag 2015*, identifiera några framgångsfaktorer och utmaningar med lokala resurscenter. I den här rapporten tar vi fram ytterligare faktorer.

Myndigheten har haft olika metoder att följa upp projekten. De första slutrapporterna kommer in först under våren 2017. Därför valde vi att följa upp projekten genom att bjuda in de organisationer som har fått bidrag till träffar. Vi var också på besök hos några av de lokala resurscentren för att bilda oss en uppfattning om hur verksamheten bedrivs och vilka som samverkar. Därutöver hjälpte Linnéuniversitetet oss med en intervjuundersökning för att få fram hur de olika lokala resurscentren är utformade och i vilken utsträckning det lokala resurscentret har fungerat som en mötesplats för lokalt engagemang och inspirerat till och stött lokal egenorganisering i nätverk, grupper och föreningar. Intervjufrågorna finns i bilaga 2.

I den här rapporten redogör vi för vilka organisationer som har fått bidrag under 2016 och 2017 och på vilka orter de bedriver sin verksamhet samt vilka belopp de har fått. I samband med bidragshanteringen utgår vi från generella bedömningskriterier som gäller alla projektbidrag, men vi tar även hänsyn till specifika villkor som gäller just för satsningen med lokala resurscenter.

De organisationer som myndigheten gjorde projektbesök hos är SIOS i Alby/Botkyrka, Vivalla Folkets Hus i Vivalla/Örebro, Husby Folkets Hus i Husby/Stockholm, Föreningen Dignitas i Jordbro/ Haninge, Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Gottsunda/Uppsala och Klockaretorpet i Samverkan i Klockaretorpet/Norrköping.

De organisationer som Linnéuniversitetet intervjuade är Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala, föreningen Dignitas, Klockaretorpet i Samverkan, Neutrala Ungdomsföreningen i Biskopsgården och Hållbar Utveckling i Skåne som har sin verksamhet i Rosengård i Malmö.

Några sammafattande resultat av uppföljningen är:

- Det är avgörande för projektets verksamhet och för projektets lokala legitimitet att det finns stöd av en kommunal förvaltning eller nämnd.
- De projekt vars föreningar har en bred förankring i området har större möjlighet att få boende att komma till de träffar som organisationen bjuder in till.
- De personer som driver projektet har stor inverkan på resultatet. Ett coachande förhållningssätt och att projektledarna möter människorna där de är och gör dem delaktiga i projektets arbete är värdefullt.

- De som leder projektet behöver ha kompetens för att vid behov vägleda besökarna vidare.
- Verksamhet som ständigt är under utveckling och anpassas utifrån besökarens behov är en styrka.
- Tillgänglighet och anpassade öppettider har stor betydelse.

I förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter framgår att verksamheten ska syfta till att ge individer bättre förutsättningar att delta och komma till tals i demokratin, främst genom att

- utgöra en mötesplats för lokalt engagemang
- inspirera till och stödja lokal egenorganisering i nätverk, grupper eller föreningar
- fungera som en länk till etablerade föreningar och organisationer
- erbjuda stöd och vägledning för att framföra åsikter och påverka beslutsfattande inom ramen för demokratin på lokal, regional eller nationell nivå.

Det vi har sett är att samtliga projekt på ett eller annat sätt utgör en mötesplats för lokalt engagemang och att de flesta fungerar som en länk till andra etablerade föreningar och organisationer eller som förmedlare till andra myndigheter. Det är mindre vanligt att verksamheten i de lokala resurscentren ger uttryck för att inspirera till att stödja lokal egenorganisering. Det är inte heller vanligt, med ett par undantag, att de lokala resurscentren direkt arbetar för att möjliggöra en dialog mellan boende och kommunala tjänstepersoner och politiker. Flera organisationer har dock uttryckt att det finns planer på sådan verksamhet.

Utifrån resultaten som framgår i rapporten ser MUCF ett behov av att följa upp hur projekten utvecklar sin verksamhet för att nå de mål som är kopplade till förordningens syften samt av att ta del av de boendes upplevelser av vad ett lokalt resurscenter för demokratifrågor betyder för dem.

1 Inledning

I sitt regeringsbeslut (2015b)¹ beskriver regeringen skälen för att ge Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att fördela medel till organisationer i det civila samhället för lokala resurscenter för demokratisk delaktighet.

Beslutet grundar sig på kunskap om att det i socialt utsatta bostadsområden och stadsdelar finns boende som känner ett avstånd till det svenska samhället och dess offentliga institutioner. I regeringsbeslutet framgår att det finns ett demokratiskt utanförskap som tar sig uttryck i ett lågt valdeltagande och att insatser för att stärka människor som demokratiska aktörer är viktiga för att förbättra delaktigheten i de socialt utsatta bostadsområdena.

Genom ett demokratiskt engagemang kan missnöje och vanmakt vändas till något positivt och ge tillgång till utökade och breddade sociala nätverk. Beslutet om lokala resurscenter ska bidra till regeringens demokratipolitiska målsättning, att alla människor ska känna delaktighet i demokratin på jämlika villkor och använda sin möjlighet att påverka samhället och sin omgivning (regeringsbeslut 2015a).

Det uppdrag som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har att fördela bidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet i form av lokala resurscenter ligger nära det uppdrag som Statens kulturråd har med sitt uppdrag om *kreativa platser*. Målet med detta bidrag är att fler ska kunna välja, skapa och ta del av kultur där de bor. De boende ska därför vara med som projektdeltagare, kulturskapare och publik. Bidraget är en del av *Äga rum*, en regeringssatsning på konst och kultur i vissa bostadsområden (SOU 2016:5). Vi anser därför att det är angeläget att samverka mellan myndigheterna för att hitta synergieffekter i bidragsgivningen.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har haft ett uppdrag att varje år fördela bidrag enligt *förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter* (SFS 2015:565) sedan 2015. Under 2015 hade MUCF 1 650 000 kronor att fördela och under 2016 hade myndigheten 4 150 000 kronor att fördela.

Myndigheten har i regleringsbrevet för 2017 (regeringsbeslut 2016) fått ett förnyat uppdrag att fördela bidrag enligt *förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter* (SFS 2015:565). Myndigheten hade återigen 4 150 000 kronor att fördela. Under våren 2017 fördelade myndigheten 4 020 000 kronor till sju ideella föreningar som ansökte om medel för verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter. Av dessa sju projekt var det tre projekt som fick bidrag för tredje gången av de ansökningsomgångar som myndigheten har utlyst och tre projekt som fick bidrag för andra gången. En förening ansökte om bidrag för första gången.

I förordningen framgår att myndigheten senast 1 juni varje år ska lämna en sammanfattande redogörelse till regeringen om vad utbetalade bidrag har använts till och, om möjligt, ge en samlad bedömning av statsbidragets effekter i förhållande till ändamålet för bidragen. I den här rapporten redogör vi för vilka ideella föreningar som beviljades bidrag 2017 och vilken verksamhet de avser att bedriva. Vi redogör också för beviljade bidrag 2015 och 2016, hur MUCF utfört uppdraget under 2016 och några resultat av bidragsgivningen.

---

¹ Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att fördela medel till organisationer i det civila samhället för lokala resurscenter för demokratisk delaktighet.

2 Hur vi genomfört uppdraget

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har fortsatt det tidigare samarbetet med Statens kulturråd under 2016 och 2017. Vi har till exempel haft dialog inför bidragsbeslut och i samband med starten av uppdraget i våra respektive myndigheter.

Förutom arbetet med själva bidragsgivningen anordnade MUCF en träff i september 2016 för de projekt som beviljades bidrag våren 2016. Träffen var förlagd till Ersta konferens i Stockholm. Nitton deltagare från åtta projekt deltog. På programmet fanns punkter som vad organisationerna behöver tänka på under projekttiden och tips inför slutrapporteringen. Vi hade också grupparbeten om framgångsrika metoder, utmaningar och resultat i projekten samt samtal om förutsättningar för långsiktighet, samverkan och mätmetoder för resultat. Resultatet från träffen finns under rubriken *Resultat från träffen i september 2016*.

MUCF genomförde projektbesök i Alby i Botkyrka, Vivalla i Örebro och Husby i Stockholm under augusti 2016. Under våren 2017 var MUCF på besök hos lokala resurscenter i Jordbro i Haninge, Gottsunda i Uppsala och Klockaretorpet i Norrköping.

Linnéuniversitetets fakultet för samhällsvetenskap (LNU) genomförde på uppdrag av MUCF en uppföljning av lokala resurscenters verksamheter under våren 2017. Uppföljningen utfördes av utredare Caroline Hansén i samråd med handledare Sofie Krantz, doktorand i sociologi vid LNU. Syftet med uppdraget var att belysa på vilket sätt föreningarna arbetar för att uppfylla syftet med satsningen om lokala resurscenter.

Under våren 2016 beviljades totalt åtta föreningar medel för att driva ett projekt/lokalt resurscenter. Fem av dessa föreningar ansökte om medel för första gången. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor begränsade uppdraget till att gälla de fem nya aktörerna. I samråd med Linnéuniversitetet bestämde vi att två av dessa skulle besökas för personliga intervjuer och att tre skulle intervjuas genom telefonsamtal. De två föreningar som Linnéuniversitetet besökte var Neutrala ungdomsföreningen i Biskopsgården i Göteborg och Hållbar utveckling i Skåne. Den sistnämnda föreningen har verksamhet i Rosengård i Malmö.

I uppdraget till Linnéuniversitetet ingick att intervju företrädare från projekten och deras huvudsakliga samarbetspartner utifrån den intervjuguide som finns i bilaga 2. Intervjuerna genomfördes i februari och mars 2017. De spelades in med samtycke från respektive företrädare. Dessa projekt ingick i intervjuundersökningen:

- *Demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter* i Gottsunda, Uppsala kommun. Sökande förening var Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala (SIU).
- *5 minuter för Jordbro* i Jordbro, Haninge kommun. Sökande förening var Dignitas
- *Centret* i Klockaretorpet, Norrköpings kommun. Sökande förening var Klockaretorpet i Samverkan (KiS)
- *Community Center* i Norra Biskopsgården, Göteborgs kommun. Sökande förening – Neutrala Ungdomsföreningen (NUF)
- *RådRum* i Rosengård, Malmö Stad. Sökande förening var Hållbar Utveckling i Skåne.

Linnéuniversitetet har sammanställt resultaten av intervjuundersökningen i en rapport, *Lokala resurscenter – en uppföljning på uppdrag av MUCF* (Hansén 2017). Rapporten är upplagd på ett sådant sätt att varje projekt beskrivs utifrån:

- bakgrund till projektet
- samarbete och samverkan
- mötesplats och delaktighet
- framgångar, motgångar och utmaningar.

Våren 2017 utlyste Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor möjligheten för ideella föreningar att ansöka om bidrag för att bedriva verksamhet med lokala resurscenter. Myndigheten hade 4 150 000 kronor att fördela.

Sista dag för att ansöka om bidrag till verksamhet med lokala resurscenter var 20 mars 2017. Det kom in 21 ansökningar och 7 beviljades bidrag. Beslut fattades i början av maj.

I enlighet med regeringsbeslut, förordning och myndighetens generella bedömningskriterier för projekt bedömde vi ansökningarna utifrån syfte och relevans, kvalitet samt resultat och effekter enligt nedan:

Syfte och relevans

- Projektet är relevant i förhållande till förordningens syfte.
- Valda målgrupper är relevanta för projektets mål och syfte.
- Organisationen har förutsättningar att bedriva ett långsiktigt arbete med demokratifrågor lokalt.
- Organisationen samarbetar med (eller har stöd för verksamheten från) kommunen, stadsdelsförvaltningen eller annan kommunal verksamhet. Hur samarbetet ska gå till ska vara nedtecknat i en gemensam avsiktsförklaring.

Kvalitet

- Projektets mål, aktiviteter, metoder, resultat och budget hänger ihop på ett trovärdigt sätt.
- Alla projektets faser är väl beskrivna och kvalitativa (förberedelse, genomförande, uppföljning, utvärdering).
- Målgruppen deltar i projektplaneringen och har en roll i projektet under projektets gång.
- Projektet är skäligen ur kostnadssynpunkt.

Resultat och effekter

- Det förväntade resultatet är relevant på individ- och organisationsnivå och är tillämpligt på lokal/nationell nivå.
- Projektresultaten tas tillvara inom organisationen på ett strukturerat sätt.
- Metoderna för projektresultatens spridning utanför organisationen är ändamålsenliga.

Därutöver tog vi hänsyn till om valdeltagandet i ett specifikt område eller stadsdel var lågt i de allmänna valen 2014 och om organisationen har tillgång till egna kansliresurser och även i övrigt har god kapacitet att bedriva ett långsiktigt arbete med demokratifrågor lokalt.

Målgrupperna för projekten ska ses i ett brett perspektiv medan aktiviteterna ska ske på ett lokalt plan. Primär målgrupp är allmänheten och invånarna i ett specifikt område, oavsett ålder och kön. Den lokala förankringen är viktig då de lokala resurscentren ska göra skillnad för invånarna i de områden och lokalsamhällen där projekten ska genomföras.

I samband med bidragshandläggningen under våren 2017 begärde MUCF in delredovisningar från de organisationer som har pågående projekt. I delredovisningarna skulle de ange vilka aktiviteter som de genomfört hittills och om det finns några avvikelser från projektplanen och i så fall varför samt vilka aktiviteter som återstår.

De skulle också beskriva samarbetet med sina samarbetspartner, vilka resultat som uppnåtts hittills i förhållande till projektets mål och göra en bedömning av projektets möjligheter att uppnå de uppsatta målen vid projektets slut. Därutöver skulle de uppge vilka kostnader de har haft hittills i förhållande till beviljad projektbudget. Dessa underlag låg också till grund för beslut om att bevilja fortsatt bidrag.

3 Fördelning av bidrag

I det här kapitlet redogör vi för hur många projekt som sökt under respektive år och hur många projekt som myndigheten har beviljat bidrag till (tabell 3.1). Det finns också uppgifter om hur många bidragsår varje organisation har haft projekt med lokala resurscenter samt storleken på de bidrag som de har fått (tabell 3.2). Av tabell 3.3 framgår det på vilka orter de olika lokala resurscentra befinner sig.

Tabell 3.1 Antal projekt efter sökande, bifall avslag och avvísningar 2015–2017. Belopp i kronor

Ansökningsår	Sökande	Bifall	Avslag	Avvísningar	Belopp
2015	32	3	29	0	1 650 000
2016	30	8	17	5	4 150 000
2017	21	7	13	1	4 020 000

Uppgifter om vilka som ansökte om bidrag 2015 finns i rapporten *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag 2015* (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2016a).

Uppgifter om vilka som ansökte om bidrag 2016 och 2017 finns i bilaga 1.

Tabell 3.2. Organisationer som fick bidrag 2015–2017. Belopp i kronor

Organisation	2015	2016	2017
Folkets Hus och Parker, Husby och Vivalla	567 000		
Internationella Kvinnoföreningen i Malmö	563 000		
SIOS	520 000	640 000	753 000
Folkets Hus och Parker, Husby		556 000	506 000
Folkets Hus och Parker, Vivalla		606 000	496 000
Föreningen Dignitas		243 000	
Hållbar utveckling Skåne		565 000	606 000
Klockaretorpet i Samverkan		663 000	714 000
Neutrala Ungdomsföreningen		692 000	
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala		185 000	210 000
Assyriska föreningen i Södertälje			735 000
Summa	1 650 000	4 150 000	4 020 000

Tabell 3.3. Beviljade projekt 2017, organisation och ort. Belopp i kronor

Organisation	Ort	Belopp
SIOS	Alby, Botkyrka	753 000
Folkets Hus och Parker, Husby	Husby, Stockholm	506 000
Folkets Hus och Parker, Vivalla	Vivalla/Örebro	496 000
Hållbar utveckling Skåne	Rosengård/Malmö	606 000
Klockaretorpet i Samverkan	Klockaretorpet/Norrköping	714 000
Samarbetsorganisationen för invandrarorganisationer i Uppsala	Gottsunda/Uppsala	210 000
Assyriska föreningen i Södertälje	Hovsjö/Södertälje	735 000
Summa		4 020 000

Organisationerna SIOS och Folkets Hus och Parker i Husby och Vivalla beviljades bidrag för tredje gången av de ansökningsomgångar som myndigheten har utlyst. Hållbar utveckling Skåne, Klockaretorpet i Samverkan och Samarbetsorganisationen i Uppsala fick bidrag för andra gången. Assyriska föreningen i Södertälje ansökte om bidrag för första gången. Två föreningar har tidigare ansökt om att bedriva ett lokalt resurscenter i Hovsjö i Södertälje, men de fick avslag på grund av att de inte uppfyllde villkoren för bidraget.

Föreningen Dignitas och Neutrala Ungdomsföreningen fick avslag på sina ansökningar för fortsatt verksamhet under 2017. Dessa föreningar kunde inte i tillräckligt hög grad visa att de kommer att uppfylla de kriterier som är kopplade till syftet med bidraget.

I bilaga 1 finns sammanställningar av alla ansökningar 2016 och 2017.

4 Resultat av bidragsgivningen

Resultat från träffen i september 2016

Under träffen i september 2016 diskuterade deltagarna framgångsrika metoder, utmaningar och resultat i projekten samt förde samtal om förutsättningar för långsiktighet, samverkan och mätmetoder för resultat.

Några av de framgångsrika metoder som kom fram var att det är viktigt att utreda och formulera behov, mål och medel samt att förankra projektet lokalt. Det är också en god idé att ta kontakt med lokala förebilder och ta tillvara det arbete och de erfarenheter som redan finns. Deltagarna förordade ett coachande förhållningssätt och möjlighet till medskapande och delaktighet med återkoppling. Framtidsverkstäder nämndes också som en framgångsrik metod.

Det finns många utmaningar i projekt vars mål är att öka delaktigheten i bostadsområden med lågt valdeltagande. Några av dessa kan vara byråkrati inom kommunen eller bristande samarbete och en upplevelse av konkurrens mellan föreningar. Det kan också handla om projekttrötthet i bostadsområdet och svårighet att nå ut och mobilisera boende. Strukturer i och utanför bostadsområdet i form av rasism, droger och sociala problem påverkar möjligheten att engagera. Andra utmaningar är att dokumentera och utvärdera projektet samt att hitta en långsiktighet efter projektidens slut.

Vanliga samverkanspartner är företagarföreningar, bostadsbolag, medborgarkontor, bibliotek, föreningsråd, familjecentraler och lokala föreningar. Samverkan kan bestå av samutnyttjande av lokaler, utbyten av kunskap och idéer samt beslut utifrån parternas mandat att fatta beslut. I vissa fall kan samverkan resultera i lokala överenskommelser.

Deltagarna lyfte fram olika förväntade resultat på såväl individ- och gruppnivå som på strukturell nivå. På individnivå förväntas boende få ökad kunskap om sina möjligheter att påverka och få en känsla av delaktighet. På gruppnivå finns det förväntningar om att den egna organisationen ska utvecklas och att grupper av boende tar större utrymme i det offentliga rummet och bidrar till att förnya och utveckla demokratin.

De lokala resurscentren ska vara mötesplatser som är öppna för alla och där idéer kan utvecklas. Där ska kunskap om föreningslivet spridas så att fler vill delta. De som önskar starta en ny förening ska få kunskap om hur det går till. Det engagemang som finns ska bli synligt och det ska finnas en naturlig dialog mellan beslutsfattare och boende genom det lokala resurscentret. Om resurscentret blir ett röstbärande forum förväntas det leda till lyhördhet och återkoppling från beslutsfattarna i kommunen och en större förståelse om beslutsprocesser bland de boende. Några av de mätmetoder som föreslogs på träffen var:

- följeforskning och samarbete med till exempel en högskola
- kvalitativ dokumentation, levande berättelser
- intervjuer
- dialogmöten med boende
- enklare deltagarutvärderingar av upplevelsen att kunna påverka
- mäta antal som deltar i aktiviteter
- dokumentärer, visuella berättelser.

Uppföljning av projekten genom projektbesök, intervjuer och delredovisningar av projekten

Nedan redogör vi för resultaten av de projektbesök och intervjuer som MUCF respektive Linnéuniversitetet gjorde hos de organisationer som har bidrag för att bedriva lokala resurscenter. Vi återger även det som framgår i delredovisningarna av de pågående projekten som organisationerna lämnade i samband med ansökan om förnyade bidrag för 2017.

MUCF gjorde projektbesök hos organisationerna Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige (SIOS), Folkets Hus och Parker i Vivalla, Folkets Hus och Parker i Husby, Föreningen Dignitas, Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Gottsunda (SIU) och Klockaretorget i Samverkan (KiS). De tre sistnämnda organisationerna blev även intervjuade av Linnéuniversitetet. Därutöver intervjuade Linnéuniversitetet också Neutrala Ungdomsföreningen (NUF) och Hållbar utveckling i Skåne.

Nedanstående redogörelser för respektive projekt är utdrag ur dokumentationen från projektbesöken och från rapporten *Lokala resurscenter – En uppföljning på uppdrag av MUCF* (Hansén 2017) som Linnéuniversitetet tagit fram samt från inlämnade delredovisningar av pågående projekt.

Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige (SIOS)

Namn på projektet: **Centrum för Demokratisk Delaktighet**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Alby/Botkyrka**

Projektperiod: **2016-01-01–2018-12-27**

Sammanlagd beviljad summa: **1 913 000 kronor**

Stadsdelen Alby ligger i norra Botkyrka. I Alby bor cirka 13 000 invånare. Befolkningsstrukturen där skiljer sig från strukturen i södra Botkyrka. Uppdelningen mellan norra och södra kommundelarna skapar en unik situation där det politiska engagemanget skiljer sig enligt både etniska och ekonomiska markörer. Föreställningar om kommunens norra delar har skapat ett främlingskap hos medborgarna, alltså en känsla av att inte delta i den politiska processen på samma villkor som etniska svenskar.

SIOS, som är ett samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige, står som huvudansvarig för det lokala resurscentret (CDD – Centrum för Demokratisk Delaktighet) i Alby. De samverkar och delar lokaler med Antidiskrimineringsbyrån och Medborgarkontoret i Alby. De samverkar också med kommunens områdessamordnare och med föreningar i området. En av föreningarna är Fanzingo som tar fram en film om varför unga vill engagera sig politiskt.

Det lokala resurscentret har bra kontakt med moskéerna och de religiösa församlingarna som också fyller en viktig funktion. Förutom det lokala resurscentret finns även en ny mötesplats i Alby som heter Albys hjärta.

Ett sätt att sprida information om verksamheten med det lokala resurscentret är genom en broschyr som delas ut bland de boende. Dock är det en utmaning att nå ut till boende

som inte känner sig delaktiga i samhället. Det handlar om språkkunskaper men också väldigt mycket om förtroende.

I samband med projektbesöket i augusti 2016 fick MUCF information om en kommande workshop som skulle handla om tilliten till demokratin. Den planerade workshoppen ägde rum i december 2016 och som ansvariga för den var Centrum för Demokratisk Delaktighet, Albys områdesgrupp och Islamiskt forum. Under workshoppen diskuterades frågor om varför vissa hellre tar till våld än för en dialog, hur relationen ser ut mellan ungdomarna och polisen och vilka verktyg det finns för att påverka.

I delredovisningen av pågående projekt rapporterar SIOS att de bland annat har genomfört en konferensserie om tilliten till demokratin utifrån olika teman. De har haft sitt kontor öppet för stöd, information och rådgivning, men insett att många boende i Alby får hjälp genom medborgarkontorets service. Det lokala resurscentret har snarare fått kontakt med boende i samband med att SIOS har arrangerat aktiviteter. Fokus har därför i stället varit att samverka med andra organisationer och aktörer för att tillsammans med dem lyfta upp intressanta teman och aktiviteter som de boende kan ta del av.

Folkets Hus och Parker i Vivalla

Namn på projektet: **Nya mötesplatser**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Vivalla/Örebro**

Projektperiod: **2016-01-01–2018-12-31**

Sammanlagd beviljad summa: **1 385 000 kronor²**

Vivalla är en stadsdel i Örebro med cirka 7 000 invånare. Vid tiden för projektbesöket i augusti 2016 fanns inget fysiskt Folkets Hus eller lokalt resurscenter i Vivalla. Folkets Husföreningen hade då en källarlokal men den var inte öppen och tillgänglig för allmänheten.

Folkets Hus och Parker har fört ett samtal med politiker och tjänstepersoner i Örebro stad angående ett nyttjanderättsavtal med Vivallaskolan. På skolan finns en foajé och en aula som kallas för *Kulturarenan*. Örebro Folkhögskola har ett nyttjanderättsavtal, men det löper snart ut. Enligt de närvarande personerna på mötet i samband med projektbesöket var Vivallaskolan, Örebro Folkhögskola, Folkets Hus Vivalla, det kommunala fastighetsbolaget Västerporten och Örebro stad överens om att Folkets Hus kan använda lokalerna på ett mer effektivt sätt än vad som sker nu. När lokalföreningar i Vivalla vill låna/hyra lokaler för evenemang hänvisas de till Folkets Park Brunnsparken i Örebro. Tanken är att kunna erbjuda en publik verksamhet som ligger i Vivalla i stället.

I Vivalla finns cirka 50–60 föreningar, men bara 15–20 är aktiva. Det saknas föreningsvana och framför allt möteslokaler i stadsdelen. Vivalla präglas av svag demokratisk delaktighet bland invånarna. Högstadiet på Vivallaskolan ska läggas ned på grund av stökigheter. Det saknas en del viktiga servicefunktioner i området och det finns en utbredd misstro mot myndigheter och institutioner.

---

² Beräknat utifrån att Folkets Hus Vivalla fick ungefär hälften av det bidrag som Folkets Hus och Parker beviljades för både Vivalla och Husby 2015.

Folkets Hus Vivalla vill fungera som katalysator i området och jobbar aktivt med mobilisering av olika aktörer för att bättre kunna möta de boendes behov av en fysisk mötesplats. Folkets Hus har ett förtroende bland invånarna och framför allt två personer med förankring i området träffar regelbundet barn och ungdomar, unga vuxna samt vuxna. Folkets Hus sitter med i *Områdesgruppen*, ett kommunalt initiativ som samlar ett flertal aktörer verksamma i Vivalla. De pratar och bygger relationer med boende. Det är viktigt att mobilisera och bygga upp ett förtroendekapital bland de boende och detta tar lång tid.

Det finns ett samarbete med Riksteatern där utgångspunkten är att kultur för barn är en rättighet och ska inte behövas finnas långt bort eller kosta mycket för deltagarna. Folkets Hus vill också därför vara ett alternativ till de kommunala kultur- och musikskolorna. Det finns ett bra samarbete med Västerporten som har ett socialt ansvar i Vivalla, och det är också Västerporten som är förvaltare av Vivallaskolan. En arkitekt från Folkets Hus och Parker centralt har varit ute på skolan för att se hur de kan göra om lokalerna på lämpligast sätt.

I delredovisningen för projektet som Folkets Hus och Parker i Vivalla har lämnat, framgår att föreningen har fokuserat på att öppna sina nya föreningslokaler. I vintras fick föreningen ta över en förskolelokal mitt i Vivalla. Fastighetsbolagen Örebrostäder och deras dotterbolag Västerporten vill att stora delar av Vivallas föreningsliv ska mötas i dessa lokaler och nu används lokalerna.

Föreningen har arrangerat en dag för föreningar och boende som hette *Ett tryggare Vivalla*. Många föreningar anslöt och ville prata på scen och samlas kring denna fråga.

Folkets Hus och Parker i Husby

Namn på projektet: **Nya mötesplatser**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Husby/Stockholm**

Projektperiod: **2016-01-01–2018-12-31**

Sammanlagd beviljad summa: **1 347 000 kronor³**

Husby är en stadsdel i Västerort i Stockholms kommun och tillhör Rinkeby-Kista stadsdelsområde. Det lokala resurscentret är inrymt i Husby Träff, en träfflokal för boende i stadsdelen. I Husby bor det cirka 12 000 invånare.

Den lokala Folkets Husföreningen bildades hösten 2015 och de hade ett välbesökt årsmöte i april 2016. Styrelsen i Folkets Husföreningen kommer från området. Det är till exempel personer från PRO, ABF, Hyresgästföreningen och Rädda Barnen som finns med i styrelsen.

Några av de samarbetspartner som det lokala resurscentret har är Ikano, Scandia, Ikea, Svenska Bostäder, Naturskyddsföreningen, Fryshuset, Förorten i Centrum, företrädare från stadsdelsförvaltningen, Eggeby gård och personal från fritidsgården.

---

³ Beräknat utifrån att Folkets Hus Husby fick ungefär hälften av det bidrag som Folkets Hus och Parker beviljades för både Vivalla och Husby 2015.

Det lokala resurscentret använder sig av både informella och formella strukturer samt har medskaparperspektivet med understödjande processer. Metoderna går ut på att kartlägga vilka personer som har ett engagemang/(unga vuxna) eldsjälar. De arbetar med inkubatorverksamhet med nätverk, utbildare och mentorskap. Verksamheten bygger på folkbildning, kultur och samhällsengagemang.

En del av aktiviteterna som det lokala resurscentret har haft är öppet hus för alla åldrar och läxhjälp under sommaren 2016. De har också haft olika dialogträffar där de har identifierat vilka behov som finns i stadsdelen.

I delredovisningen för projektet som Folkets Hus och Parker i Husby har lämnat framgår det att föreningen har etablerat en mediostudio och att de

har påbörjat ett arbete med en politikerskola där de vill ge goda förutsättningar för unga att kunna engagera sig djupare kring politiska frågor som rör deras bostads- och livsvillkor.

Föreningen Dignitas

Namn på projektet: **5 minuter för Jordbro**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Jordbro/Haninge**

Projektperiod: **2016-09-01–2017-08-31**

Sammanlagd beviljad summa: **243 000 kronor**

I Jordbro bor cirka 10 000 invånare. Södra Jordbro är den äldsta delen av Jordbro och byggdes mellan 1950 och 1980. Norra Jordbro består helt av småhus som byggdes mellan 1970 och 1990. I områdets centrum finns bland annat Jordbros Kultur- och föreningshus.

Föreningen Dignitas är en lokal förening som bildades 2012. De arbetar för ökad demokrati och gemenskap i Jordbro.

Projektet som Dignitas bedriver syftar i stor utsträckning till att fungera som en mötesplats för lokalt engagemang. Dignitas Demokrativerkstad kallas mötesplatsen och ingår som en del i Jordbros Kultur- och föreningshus där det finns aktiviteter som drivs av både kommunen och föreningar. I huset finns bland annat en orkester, inspelningsstudior, bibliotek, dansskola, miljöverkstad och olika ungdomsverksamheter.

Dignitas har fått ett förtroende från kommunen att bedriva verksamhet i huset. De har fri tillgång till alla lokaler och kontor. Dignitas Demokrativerkstad fungerar som ett serviceorgan till föreningar och enskilda personer. Det kan handla om att få hjälp med kopiering eller hjälp med att få kontakt med advokat, försäkringskassa, socialsekreterare med mera. Det inte föreningen Dignitas kan svara på själva, kan de slussa vidare till andra. De har också en sida på Facebook med information om aktiviteter och öppettider. Demokrativerkstan är öppen 3–4 dagar i veckan. Andra tider går det att boka tid genom telefonkontakt. Sedan projektets start har en föräldragrupp och en kvinnogrupp etablerats. Projektet utgör en aktiv länk till andra etablerade föreningar på så sätt att de hänvisar människor vidare om de inte har förmåga eller kunskap att hjälpa till. Dignitas försöker engagera de boende, men märker att det är svårt. En viss projekttrötthet finns i området och många har fullt upp med att se till att få mat för dagen. Ett problem som de har är att

det finns planer på att riva hela huset och det är osäkert var alla aktiviteter kommer att kunna äga rum i framtiden. Hela området håller på att rustas upp och fler bostäder byggs.

I intervjun med föreningen Dignitas deltog förutom projektledaren även en tjänsteperson från Haninge kommun. Enligt företrädare från både kommunen och projektet, har verksamheten inga uppsatta kvalitativa eller kvantitativa mål. Företrädarna för båda parter menar att projektets verksamhet baseras på idéer som handlar om att stödja och hjälpa människor till ett värdigare liv. I intervjun framgick det också att samverkan mellan de olika föreningarna i kultur- och föreningshuset till stor del består av att de hänvisar besökare vidare mellan varandra. Förutom samarbetet med övriga föreningar i kultur- och föreningshuset har projektet ett samarbete med Studieförbundet. Ännu fler samarbetspartner skulle vara bra enligt företrädaren för projektet. Med samarbetspartner menar företrädaren både finansiella partner som kan bidra till en tryggare existens av projektet och kompetens som kan knytas till projektets verksamhet.

Projektets framgång, enligt kommunens företrädare, är att Dignitas ordinarie verksamhet finns i kultur- och föreningshuset och att invånarna i området känner till projektet, samt att det är tillgängligt för alla. Att projektet är öppet flera dagar i veckan och på helgen gör att fler har möjlighet att besöka det.

Utmaningen som projektet *5 minuter för Jordbro* står inför vid en permanentning är att verksamheten inte får vara solitär och personberoende. Projektet och kommunen är överens om att det skulle behövas långsiktiga avtal för att styra arbetet och avtal med samarbetspartner som förbinder sig att vara delaktiga i verksamheten.

I föreningens delredovisning anger de att de har delat ut flygblad med information om projektet samt inbjudit till träffar som inte varit så välbesökta. Samarbete med de tilltänkta samarbetspartnerna har inte heller kommit igång som planerat. De har dock fått bra gehör för de insatser som de genomfört på individnivå.

Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Gottsunda (SIU)

Namn på projektet: **Demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter**
Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Gottsunda/Uppsala**

Projektperiod: **2016-07-01–2018-06-30**

Sammanlagd beviljad summa: **395 000 kronor**

Gottsunda är en stadsdel i Uppsala (cirka 7 km sydväst om Uppsala centrum) med bebyggelse från framför allt 1960- och 1970-talen. I Gottsunda bor det cirka 10 000 invånare.

Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Gottsunda (SIU) fungerar som ett samverkande organ för medlemsföreningarna i Uppsala kommun. SIU driver invandrar- och minoritetsfrågor som är gemensamma för medlemsföreningarna.

SIU har en lokal i stadsdelen som är öppen för såväl individer som grupper för mindre träffar. Besökare till projektet har möjlighet att komma när som helst. Varje onsdag har projektet öppet för alla boende i området. Besökarna kan över en fika lyfta ämnen som påverkar deras vardag och som de är i behov av att diskutera. Projektet fångar via dessa träffar upp vad de boende i området anser vara aktuellt och skapar utifrån den kunskapen

informationsmöten, dialogcaféer och workshoppar då de bjuder in samhällsviktiga personer, andra organisationer och myndigheter för att diskutera viktiga ämnen. Då har de tillgång till en större lokal i Gottsunda centrum som heter Kulturpunkten.

På deras workshoppar har de till exempel behandlat frågor som:

- Är våra politiker delaktiga och aktiva i Gottsunda? Hur kan de bli mer aktiva?
- Stenkastning, brända bilar och skadegörelse. Varför händer det här?
- Vad kan vi göra tillsammans för att få ett bättre och tryggare Uppsala?
- Hur kan ungdomar, invånare och myndigheter hjälpa till att få trygghet för ensamkommande i Gottsunda?
- Hur kan vi förbättra dialogen mellan de äldre och ungdomarna?
- Vad kan civilsamhället göra för demokrati och delaktighet?

På den internationella kvinnodagen arrangerade till exempel SIU i samverkan med Kvinnocaféet ett dialogcafé med temat jämställdhet på Kulturpunkten. Boende i alla åldrar, företrädare för olika politiska partier och kvinnoföreningar, Studieförbundet med flera deltog i en fullsatt lokal. Programmet handlade om jämställdhet, kvinnlig könsstämpling och mäns våld mot kvinnor. Det var också en konstutställning och en workshop kring demokrati och jämställdhet.

I intervjun som Linnéuniversitetet gjorde deltog en projektledare, en projektkoordinator samt en tjänsteperson från Uppsala kommun.

Under intervjun framgick det bland annat att företrädarna för projektet anser att arbetet styrs och handlar om att debattera och ha dialog om frågor som de boende i området lyfter på veckoträffarna eller informationsmötena varannan vecka. Det är frågor som invånarna i Gottsunda upplever problematiska i sin vardag. Till dialogmötena som sker en gång i månaden bjuds invånarna i området, beslutsfattare från kommunen och andra aktörer från samhället in. Enligt kommunens företrädare är projektet i högsta grad ett nav för kulturella möten. Dialogmötenas olika teman anpassas efter vad människorna i området anser vara aktuella och relevanta. Enligt företrädarna för projektet och Uppsala kommun, är projektet flexibelt och öppet för vilka eller vilken de samverkar eller samarbetar med. Arbetet styrs av de frågor som diskuteras på de månatliga dialogmötena.

Kommunens företrädare anser att projektets sätt att samverka och samarbeta med andra aktörer är ett bra sätt att arbeta på. Det har lett till ett ökat intresse från kommunpolitikerna. Enligt företrädaren för kommunen, har de insett att det finns många olika arbetssätt för att nå ut till invånarna i Gottsunda. Dialogmötena kan, enligt projektets företrädare, handla om boendefrågor, jämställdhet och kvinnornas roll, idrott samt demokrati och delaktighet.

Enligt kommunens företrädare har framgången för projektet varit att de inkluderar alla människor i området genom sitt nära och mer ”hands-on-arbete”. Det vill säga att de möter människorna där de är och gör dem delaktiga i projektets arbete. Sedan projektets start har antalet människor som deltar på informations- och dialogmötena ökat, vilket visar på effekten projektet har haft och har på människors engagemang och delaktighet.

Företrädarna för projektet upplever att det har funnits och finns begränsningar för projektet i form av bristande resurser och anslag. Begränsningarna gör att arbetet med att mobilisera ökad demokratisk delaktighet hade kunnat vara bättre, om projektet haft mer resurser och anslag. Företrädarna för projektet menar att projektet i så fall hade haft större chanser att hålla fler möten per vecka och på så sätt nått ut till än fler invånare i Gottsunda än vad de gjort hittills.

I SIU:s delredovisning av det pågående projektet framgår bland annat att de har haft ett flertal möten där de bjöd in samhällsviktiga personer, andra organisationer och myndigheter. De redogör även för att de samarbetar med till exempel idrottsförbund, studieförbund, hyresgästföreningar, kvinnoföreningar och olika ungdomsföreningar.

Klockaretorpet i Samverkan (KiS)

Namn på projektet: **Centret**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Klockaretorpet/Norrköping**

Projektperiod: **2016-08-15–2018-08-14**

Sammanlagd beviljad summa: **1 377 000 kronor**

Ungefär hälften av bostäderna i Klockaretorpet är hyresrätter. Resterande är samfälligheter eller bostadsrättsföreningar. Området består mest av låga hus och det finns även radhus (både som bostadsrätter och som hyresrätter). En del av de boende flyttar därifrån, men flyttar även tillbaka igen eftersom de trivs i området. Det finns numera inga tomma lägenheter i området. I Klockaretorpet bor omkring 6 000 invånare i och det anses vara norra Europas barntätaste område. Områdets centrum har utarmats på service och flera lokaler står tomma. Polisens och fältassistenternas närvaro har minskat. På grund av bilbränder och oroligheter finns det numera vakter som patrullerar i området. Fritidsgården ligger utanför området i en högstadieskola och sporthall. Vägen dit känns otrygg för unga.

Föreningen Klockaretorpet i Samverkan (KiS) är en förening som är ett samverkande organ för föreningar, boende, offentlig sektor och affärsidkare i Klockaretorpet. Inom verksamheten med lokalt resurscenter samarbetar KiS främst med Studieförbundet, Svenska kyrkan och bostadsföretaget i området.

Fram till 25 februari 2017 fungerade *Café Rätt och Slätt* som en mötesplats för Centret under två dagar varje vecka. Caféet hade öppet fem dagar i veckan och hjälpte på så sätt till att fånga upp personer som inte besökte projektet under de fasta tiderna. KiS har inte längre tillgång till dessa lokaler och nu när caféet är stängt kommer troligtvis behovet att förändras och projektet kommer att behöva anpassa sin verksamhet till mer regelbundna cirklar och aktiviteter. KiS har dock fått ett erbjudande om en ny lokal i bostadsområdet. Projektet har sina nya lokaler som fast utgångspunkt vid två tillfällen i veckan. Resten av tiden är projektet på andra platser i området.

Att hjälpa nya föreningar och nätverk att etablera sig i området är en del av projektets arbete. Tillsammans med Studieförbundet arrangerar de olika cirkel- och föreningsverksamheter i form av hälsocirklar, kvinnoträffar, boendeträffar, föräldraträffar och generella träffar om det svenska samhällets uppbyggnad. Föreningen bedriver även läxhjälp för somaliska ungdomar i kyrkan, språkcafé och dansverksamhet.

Utifrån en enkät har boende önskat sig ridning, dans, fotboll, friidrott och friluftsverksamhet. Inom området finns ett Idrottens Hus. Alla idrottsföreningar får låna lokalerna i Idrottens Hus gratis och de har förtur vid uthyrningar. Även andra kan låna lokalerna, men då är det kopplat till en avgift.

Enligt företrädarna för projektet arbetar de uppsökande, vilket gör att informationen sprids fort via traditionella kanaler som affischer översatta till olika språk, dörrknackning och dialog med samarbetspartner. Information sprids också via två hemsidor – projektets egen och KiS, via Facebook, reportage i tidningen och en aktivitetskatalog. Projektet har även spelat in en film på olika språk för att marknadsföra sitt arbete i Klockaretorpet.

Vid intervjun som Linnéuniversitetet genomförde deltog projektledaren, företrädare för Studieförbundet och Svenska kyrkan samt en kommunpolitiker från Norrköpings kommun. I samband med intervjun framgick att kommunens företrädare ansåg att projektets tider för träffar är flexibla och anpassningsbara, vilket gör det tillgängligt för människorna i området. Centret är där människor är, vilket resulterar i att projektet är tillgängligt för träffar under dag- och kvällstid samt under helger. Projektet arrangerar också olika träffar där de fångar upp människornas behov och frågar vad de vill förbättra, utveckla eller förändra i sin livssituation.

Att det finns samverkan är, enligt företrädarna för projektet och kommunen, nödvändigt för att få verksamheterna att fungera och det är viktigt att låta relationerna för samverkan och samarbete ta tid. Företrädaren för kommunen upplever att det har varit en fördel för projektets arbete att de inte varit för involverade i projektet, utan mer agerat som ett bollplank och sitter med i styrgruppen. Att Studieförbundet och KiS är delaktiga och kan erbjuda projektet sin erfarenhet och kompetens är ytterligare faktorer som, enligt kommunens företrädare, hjälper projektet. Företrädaren för kommunen upplever att Centret inte är en lycksökande verksamhet, som en del andra har varit, utan att det är ett projekt som startats av målmedvetna och drivna människor som vill arbeta för att stärka den demokratiska processen och delaktigheten bland människorna i området.

Företrädarna för projektet har uppfattningen att det är negativa händelser som får människor att engagera sig och att det är svårt att nå fram och prata om positiva händelser och aktiviteter. Faktorer som har utgjort hinder i området är föreningar och grupper som varken vill samarbeta eller samverka, rädsla för nya utmaningar och förändringar samt människors psykiska ohälsa.

Kommunens företrädare anser att Centret står inför utmaningen att kommunen inte ska se värdet av det arbete som de gör, ta tillvara erfarenheterna från projektet och ge det möjlighet att fortsätta verksamheten.

I Klockaretorpet i Samverkans delredovisning för projektet framgår det att föreningen, tillsammans med Studieförbundet, har anordnat och deltagit i aktiviteter för att nå ut till människor i området och försöka bygga relationer. De har bland annat konstaterat att det har tagit lite längre tid än planerat att nå fram till sina målgrupper.

Neutrala Ungdomsföreningen (NUF)

Namn på projektet: **Utveckling av ett Community Center i Norra Biskopsgården, Göteborg**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Norra Biskopsgården/Göteborg**

Projektperiod: **2016-06-01–2017-04-30**

Sammanlagd beviljad summa: **692 000 kronor**

Norra Biskopsgården uppfördes under 1950-talet med lägenheter i flerbostadshus. Efter 1991 har viss komplettering med småhus skett. I Norra Biskopsgården bor cirka 5 000 invånare. Det är ett område med invånare av flera olika nationaliteter och olika bakgrund. Av områdets invånare har ungefär 85 procent utländsk bakgrund, varav många har somalisk härkomst. Området präglas av hög arbetslöshet och trångboddhet samt av låga skolresultat.

Neutrala Ungdomsföreningen (NUF) har funnits i området Norra Biskopsgården sedan 1997. Anledningen till att föreningen grundades var för att ge barn och ungdomar i området ett sammanhang, stöd och aktiviteter av olika slag. Föreningen arbetar mycket med samhällsfrågor och är en viktig aktör för många människor i Norra Biskopsgården. De har en egen lokal där de har verksamhet. Verksamheten är öppen varje dag, men tiderna varierar.

NUF arbetar tillsammans med Röda Korset för att upprätta ett Community Center i området utifrån amerikanska, kanadensiska och brittiska modeller. Även Boservice som är ett kommunalt bostadsbolag i Biskopsgården och Göteborgs energi ingår i samarbetet och de arbetar med att skapa en ny lokal för ändamålet. Tanken är att Community Centret i området ska styras av de boendes behov för att leda till mobilisering, engagemang och sociala förändringar i området.

Spridning av information om vad NUF gör sker mest via affischer som sätts upp i trapphusen. Föreningen förlitar sig även på att människor sprider information om deras verksamhet genom att prata med varandra. Neutrala Ungdomsföreningen har en hemsida och informationen som finns där är på svenska. Att sprida information via sociala medier eller Facebook sker inte alls.

Föreningens arbete med att aktivt verka för att andra grupper, nätverk och föreningar, som inte tidigare varit verksamma där, ska etableras i området är inget prioriterat arbete och inget som sker aktivt. I Community Centers arbete med att ge stöd och vägleda besökarna och de boende i området att framföra åsikter och påverka inom ramen för demokrati på lokal, regional och nationell nivå, gäller ofta frågor om myndighetsbeslut.

Vid intervjun som Linnéuniversitetet genomförde deltog projektledare och en föreningsrepresentant från NUF och en företrädare från det kommunala fastighetsbolaget Boservice.

I intervjun framgick att företrädarna för projektet anser att deras arbete handlar om att inspirera till och stötta lokal egenorganisering av människorna i området. Får centret frågor som de inte har förmåga eller kunskap att besvara hänvisas besökarna vidare till respektive förening, organisation eller myndighet som kan hjälpa dem.

Föreningen fungerar, enligt Boservice, som en mötesplats för främst unga killar. När NUF startade verksamheten var en stor del av arbetet inriktat mot fotboll, vilket gjorde att majoriteten som besökte dem var unga killar. Det har förändrats över tid och sedan Community Centret drog igång är det många nyanlända och ensamkommande som också besöker dem.

En framgång är att föreningen NUF funnits i området i många år och att de boende vet att föreningen finns och att NUF är där för dem. Enligt företrädaren för Boservice, är en framgångsfaktor för föreningen att de boende känner stor tillhörighet med föreningen och stor tillit till deras verksamhet jämfört med till andra samhällsaktörer som till exempel Socialförvaltningen och Migrationsverket.

De hinder föreningen mött och kanske till viss del fortfarande möter, enligt företrädarna för NUF, är motståndet från kommunens tjänstepersoner och politiker. Företrädare för NUF upplever att kommunen och kommunpolitikerna inte alltid ser de kompetenser och kunskaper föreningen och de boende i området har.

Utmaningar som NUF står inför, enligt företrädaren för Boservice, är var föreningen ska vara placerad framöver. Nuvarande lokal fungerar inte längre särskilt bra eftersom antalet besökare ökar och föreningens behov ändrats.

I NUF:s delredovisning för pågående projekt framgår att den verksamheten som de kallar lotsverksamhet har varit i full gång. Frivilliga i föreningen har dagligen mött människor, inte minst nyanlända och ensamkommande, för enklare rådgivning och aktiviteter för just denna grupp. De har utvecklat de övriga delprojekten i Community Center: Hem och hälsa, Jobb och utbildning, Brobygg- och tjejverksamhet samt ett Kulturprojekt. Lokalbygget är dock försenat och det påverkar att vissa delprojekt i Community Center utvecklas i en långsammare takt.

Hållbar Utveckling Skåne

Namn på projektet: **RådRum – Ett Lokalt Resurscenter i Rosengård**

Stadsdel/kommun där projektet bedrivs: **Rosengård/Malmö**

Projektperiod: **2016-06-01–2018-07-31**

Sammanlagd beviljad summa: **1 171 000 kronor**

Rosengård är en stadsdel i området Öster i Malmö. Huvuddelen av stadsdelens bebyggelse utgörs av flerbostadshus som uppfördes under perioden 1967–1972. I Rosengård bor cirka 24 000 invånare.

Organisationen Hållbar Utveckling Skåne är en ideell förening som vill främja dialogen mellan olika aktörer i regionen, både vad gäller hållbar utveckling av den gemensamma miljön och hållbar social utveckling. De verkar för att utöka kontaktytorna och skapa nya mötesplatser för sina medlemmar och andra intresserade.

Bakgrunden till projektet RådRum är ett samarbete mellan olika organisationer. Det är en kunskapsallians mellan flera olika organisationer, föreningar och myndigheter. Samarbetsparter är främst organisationen Individuell Människohjälp (IM), Malmö stad, studieförbundet Sensus, Region Skåne och Folkets Hus i Rosengård.

Region Skåne är en strategisk part i verksamhetsutvecklingen av RådRum och samarbetet med IM handlar om kunskapsutbyte när det kommer till volontär-/frivillighetsarbete.

Arbetsförmedlingen är en annan myndighet som har samarbete med RådRum, där syftet är att skapa praktikmöjligheter och sprida kunskap om RådRum.

Information om RådRum sker via Facebook, informationsfoldrar och en hemsida. Informationen är ett sätt att nå ut och stärka människors engagemang samt ett sätt att få ett flöde av människor som besöker verksamheten. Den information som sprids översätts till fyra olika språk. Information sprids även via kommunens sfi och komvux, samt via andra föreningar och organisationer. De arbetar tillsammans med Sensus för att ta fram ett studiecirkelmateriale med fokus på demokratisk delaktighet.

Syftet med RådRum är att fungera som en mötesplats för människorna i Rosengård genom kostnadsfri rådgivningsverksamhet. RådRum har främst öppet två dagar i veckan, men eftersom verksamheten delar lokal med Folkets Hus kan de boende besöka dem utanför deras öppettider. Anledningen är att Folkets Hus alltid är öppet.

RådRum arbetar för att vara en länk mellan människor och det befintliga föreningslivet. De är inga experter, utan arbetet som de utför är att ge allmän information och när de inte kan hjälpa besökarna hänvisas de vidare. Några speciella möten arrangeras inte, utan arbetet är mer proaktivt. Det handlar om att ge tips och att hänvisa vidare till andra föreningar och organisationer.

Huvudsyftet är att ge de boende i området stöd och vägledning i att framföra sina åsikter inom ramen för lokal, regional och nationell demokrati. Det har hänt att besökare har fått tips och råd om hur de kan skriva en motion, ett brev eller ta kontakt med beslutsfattare för att påverka det som händer i samhället.

Vid intervjun som Linnéuniversitetet genomförde deltog projektledaren för RådRum, en företrädare för Sensus studieförbund i Malmö och en tjänsteperson från Malmö stad.

RådRums frivilliga rådgivare har ofta mer tid och resurser för varje enskilt möte än vad kommunen eller andra myndigheter många gånger kan erbjuda enligt företrädare för RådRum och Sensus. Det gör, enligt RådRums företrädare, att många hellre väljer att besöka dem i stället för andra samhällsaktörer vid behov av hjälp och stöd. Enligt företrädare för RådRum, upplevs tillgängligheten hos kommunen som begränsad på grund av bristande språkkunskaper. Det gör dem till ett komplement till kommunen, enligt företrädare för Malmö stad.

En styrka med RådRum är att de ingår i en redan befintlig verksamhet och att verksamheten stärker människorna genom att ge dem egenmakt tillbaka, men styrkan ligger även i att de frivilliga rådgivarna ser besökarnas behov. Att inte arbeta utifrån en redan färdig modell, utan att verksamheten ständigt är under utveckling och anpassas utifrån besökarens behov, anser företrädare för RådRum vara en annan styrka. Sensus och Malmö stads företrädare anser att RådRums framgång är att projektet har en låg tröskel för alla oavsett deras bakgrund och kunskap, både när det gäller besökare och frivilliga rådgivare.

Sensus företrädare upplever även att RådRums framgång beror på att rådgivningen är lugn och metodisk, samt på att rådgivarna har kompetens att vägleda besökarna vidare när deras kunskap inte räcker till. Det är dock ett problem att hitta frivilliga rådgivare och omsättningen på dessa är hög.

RådRums företrädare upplever att det framöver råder en viss osäkerhet i samarbetet med Malmö stad. Anledningen är att Malmö stad ska avveckla stadsdelsförvaltningarna och centralisera verksamheten. Det har redan påverkat samarbetet negativt genom att möten och träffar med politiker som skulle ske inte blivit av. Enligt Malmö stads företrädare finns det en risk att närheten till den demokratiska processen i Rosengård går förlorad nu när stadsdelsförvaltningarna ska centraliseras.

En motgång är projektkonkurrensen som existerar i området. Konkurrens mellan olika föreningar i området försvårar möjligheterna att skapa och bygga nya nätverk och kontakter.

I delredovisningen för det pågående projektet framgår att projektet RådRum har haft en inledande workshop med deltagare från det lokala resurscentret (Hållbar Utveckling Skåne, Sensus studieförbund och Rosengårds Folkets Hus) samt med nya kontakter och befintliga samarbetspartner. I RådRum upplevde de dock en projekttrötthet och en projektavundsjuka. Då valde de att gå befintliga aktörer till mötes genom att besöka dem och föra en dialog om vilka behov som finns i området. Det lokala resurscentret invides i november 2016 och har sedan dess haft rådgivningen igång. De har också genomfört en utbildningscirkel för nya rådgivare och träffar för frivilliga rådgivare.

Sammanfattande analys utifrån projektbesök och intervjuer

I samband med projektbesöken har MUCF sett att det är olika förutsättningar som styr val av metoder för att öka delaktigheten. Vi kan bland annat konstatera att tillgång till möteslokaler, förtroende för den projektägande föreningen och det personliga engagemanget har stor inverkan på vilka metoder som används.

Projektet skiljer sig också utifrån om verksamheten främst är inriktad mot individ- och gruppnivå eller mot strukturell nivå. Föreningen Dignitas har till exempel föredragit att arbeta mer med enskild rådgivning på individuell nivå än att samla föreningar i ett nätverk. Om den projektägande föreningen är en paraplyorganisation för andra föreningar eller om företrädare för olika föreningar sitter med i styrgrupper för projektet är det oftast lättare att hitta samordningslösningar mellan föreningarna. Det gäller till exempel projekt som är kopplade till Folkets Husföreningar.

De projekt vars föreningar har en bred förankring i området har större möjlighet att få boende att komma till de träffar som organisationen bjuder in till. Av de projekt som MUCF har besökt är det endast Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala som har hittat bra former för dialog mellan boende och beslutsfattare på ett strukturerat sätt.

Av Linnéuniversitetets sammanfattande analys framgår att förutsättningar för verksamhet med ett lokalt resurscentra skiljer sig åt, även om alla arbetar för att öka den demokratiska delaktigheten och förståelsen för demokratiska processer. Samtliga projekt arbetar med att möta de boende i respektive område där de befinner sig i livet, vilket ser olika ut. Det ställer höga krav på kunskap, kompetens och livserfarenhet hos de som arbetar inom projekten. Projekten kan i många avseenden ses som ett komplement till den generella samhällsservicen. Anledningarna till varför de boende i respektive område väljer att besöka projekten för att få hjälp och stöd i diverse frågor kan till exempel bero på bristande förtroende för och tillit till statliga och kommunala myndigheter eller

språkhinder. Projekten har många gånger den språkkompetens som saknas hos myndigheterna.

Utifrån vad samtliga projekt arbetar med att uppnå, så fungerar de i stor utsträckning som en mötesplats för många av invånarna i respektive område. Vissa av projekten har fasta tider för besök, medan andra är mer flexibla och mobila i sin verksamhet. Projekten har hittat individuella lösningar som fungerar för deras verksamhet att möta de boende där de befinner sig. Även om projekten inte aktivt arbetar med att inspirera de boende till lokal egenorganisering med olika nätverk, grupper, organisationer och myndigheter, så är det något som indirekt blivit en del i arbetet. Om projektet får frågor som de inte kan besvara, hänvisar och vägleder de besökarna vidare till rätt instans i samhället som kan hjälpa till.

Något som är genomgående för samtliga projekt är osäkerheten inför framtiden, det vill säga om de kommer att finnas kvar efter avslutad projekttid. Ofta hänger projektens överlevnad på framtida resurser, främst av finansiell art men även på att andra föreningar inte vill samarbeta. Anledningar kan till exempel vara att

- det råder konkurrens mellan föreningarna i området trots att de alla arbetar för samma slutmål – att hjälpa människor till ett bättre liv
- det råder projekttrötthet bland de boende i områdena, det vill säga att ingen vågar lita på att projekten leder till förändring eller att de permanentas efter avslutad projekttid.

Under intervjuerna framkom av företrädarna upplever att tiden som projekten varit aktiva är för kort för att kunna följas upp och utvärderas samt att projekttiden är för kort för att uppnå önskad effekt.

5 Avslutande kommentar

Enligt regeringsbeslutet (2015b) ska Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor följa upp och rapportera kring arbetet med att etablera och driva lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Uppföljningen ska syfta till att beskriva i vilken utsträckning verksamheterna ökar den demokratiska delaktigheten i målgrupperna liksom eventuella effekter på delaktigheten och engagemanget i lokalsamhället som helhet.

I rapporten *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag 2015* (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2016a), angav MUCF några olika förslag till metoder för att följa upp de bidrag som myndigheten har fördelat till verksamhet med lokala resurscenter. Det var till exempel genom delrapporter eller genom intervjuer. I rapporten nämnde vi också några indikatorer på vad som skulle kunna mätas utifrån frågorna:

- Har projekten lett till ökad demokratisk delaktighet för målgruppen?
- Har projekten lett till ökad delaktighet och engagemang i lokalsamhället som helhet?

Myndigheten bedömer att det är för tidigt att göra ett försök att svara på dessa frågor eftersom projekten inte har varit igång tillräckligt lång tid än. De projekt som har haft verksamhet längst är Folkets Hus i Husby och Vivalla och SIOS i Botkyrka. De startade sina projekt i januari 2016 och har haft verksamhet igång under knappt ett och ett halvt år.

Vi har i stället valt att ta fram kunskap om projektens samarbetspartner, tillgänglighet för boende och utåtriktad verksamhet, framgångsfaktorer och utmaningar samt på vilket sätt projekten uppfyller syftena med satsningen på lokala resurscenter. Utifrån rådande resurser valde myndigheten att följa upp satsningen under hösten 2016 och våren 2017 genom att samla projekten för ett gemensamt erfarenhetsutbyte, göra projektbesök hos några av projekten samt anlita Linnéuniversitetet för att genomföra intervjuer med ett urval av projekten.

En av slutsatserna som vi kan dra utifrån den uppföljning som myndigheten har genomfört är att det är avgörande för projektets verksamhet att det finns stöd av kommunal förvaltning/nämnd för projektets lokala legitimitet. I det intervjumaterial som Linnéuniversitetet har presenterat i sin rapport framgår det bland annat att kommunens företrädare och projektets företrädare inte alltid är ense om projektets inriktning och mål. En annan slutsats utifrån intervjumaterialet är att de flesta av projekten utgår från en ordinarie verksamhet som ligger i linje med projektets verksamhet och att företrädarna för projekten ibland har svårt att hålla isär dessa två verksamheter i sina intervjusvar. Det kan vara en nackdel utifrån en uppföljning av resultaten av projektmedlen, men en fördel utifrån ett långsiktigt perspektiv för överlevnad av projekten.

Några av framgångsfaktorerna som har kommit fram i vår uppföljning är att de projekt vars föreningar har en bred förankring i området har större möjlighet att få boende att komma till de träffar som organisationen bjuder in till. Det är också av betydelse att föreningen har funnits i området i flera år, att de boende vet att föreningen finns och att den är till för dem. De personer som driver projektet har också stor påverkan på resultatet. Ett projekt som startats av målmedvetna och drivna människor som vill arbeta för att stärka den demokratiska processen och delaktigheten bland människorna i området har en stor fördel. Ett coachande förhållningssätt och möjlighet till medskapande och delaktighet

med återkoppling är viktigt. Det innebär att projektledarna möter människorna där de är och gör dem delaktiga i projektets arbete och att de har kompetens för att vägleda besökarna vidare när information och kunskap inte räcker till. Att inte arbeta utifrån en redan färdig modell, utan att verksamheten ständigt är under utveckling och anpassas utifrån besökarnas behov är en annan styrka.

Tillgänglighet och anpassade öppettider har också stor betydelse.

I MUCF:s uppföljning av projekten har vi hittills sett att ytterst få av de lokala resurscentren på ett genomgripande sätt arbetar med samtliga fyra syftesbeskrivningar i *förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter*. Dessa är att verksamheten ska syfta till att ge individer bättre förutsättningar att delta och komma till tals i demokratin genom att

- utgöra en mötesplats för lokalt engagemang
- inspirera till och stödja lokal egenorganisering i nätverk, grupper eller föreningar
- fungera som en länk till etablerade föreningar och organisationer
- erbjuda stöd och vägledning för att framföra åsikter och påverka beslutsfattande inom ramen för demokratin på lokal, regional eller nationell nivå.

Det vi har sett är att samtliga projekt på ett eller annat sätt utgör en mötesplats för lokalt engagemang och att de flesta fungerar som en länk till andra etablerade föreningar och organisationer eller som förmedlare till andra myndigheter. Det är mindre vanligt att verksamheten i de lokala resurscentren ger uttryck för att inspirera till att stödja lokal egenorganisering. Mycket av arbetet sker som rådgivning på individnivå och kan till viss del likna den verksamhet som förekommer på medborgarkontor som finns i vissa stadsdelar runt om i landet. Det är inte heller vanligt, med ett par undantag, att de lokala resurscentren direkt arbetar för att möjliggöra en dialog mellan boende och kommunala tjänstepersoner och politiker. Flera av de organisationer som har pågående projekt har dock planer på att intensifiera det arbetet inför valet 2018. Även om det i uppdraget inte står angivet att syftet är att höja valdeltagandet, så är det viktigt att innan nästa val 2018 öka förtroendet för beslutsfattande tjänstepersoner och politiker samt att öka delaktigheten. Valarbetet börjar redan under 2017.

I regeringsbeslutet (2015b, s.2) står det att:

”Regeringen avser även fortsättningsvis, under förutsättning att riksdagen beviljar medel, att under perioden 2016–2018 finansiera de lokala resurscentren samt bevilja medel för att följa upp satsningen.”

Det innebär att det finns förutsättningar för MUCF att fördela bidrag till verksamhet med lokala resurscenter även 2018.

De projekt som beviljades medel i december 2015 ska lämna sina slutrapporter under våren 2017. De hade möjlighet att ansöka om bidrag våren 2016 och våren 2017. De som beviljas bidrag för fortsatt verksamhet har då möjlighet att bedriva sin verksamhet i tre år, vilket MUCF bedömer vara en rimlig tid för att implementera verksamheten och påvisa resultat. Resultat från deras slutrapporter kommer då till MUCF först våren 2018.

De organisationer som beviljades bidrag första året 2016 och även beviljades bidrag våren 2017 har endast två år på sig att visa på resultat av arbetet fram till juni 2018, då MUCF ska lämna nästa återrapportering till regeringen. Ju senare en aktör får ta del av den tidsbegränsade satsningen med lokala resurscenter, desto kortare tid har de på sig att visa resultat. Det är viktigt att ta med den aspekten att organisationerna har haft olika förutsättningar beroende på när de beviljades bidrag för första året.

I verksamhet med lokala resurscenter ingår både unga och vuxna. Vi har valt att inte specificera hur de lokala resurscentra arbetar för att nå olika åldersgrupper eftersom uppdraget inte ser så ut. Olika livsstilar påverkar dock engagemanget oavsett ålder.

Utifrån forskning av Erik Amnå, Mats Ekström och Håkan Stattin, *Ungdomars politiska utveckling: Slutrapport från ett forskningsprogram* (2016), delar de in det politiska deltagandet utifrån fyra typer av unga medborgare. Det är de aktiva, de oengagerade, de desillusionerade och de som är standby. De aktiva diskuterar gärna politik och är aktiva i politiska organ. De oengagerade är till skillnad från de aktiva inte särskilt intresserade av politik och deltar inte i några politiska aktiviteter. Den andra gruppen passiva är de desillusionerade som till skillnad mot de oengagerades förhållningssätt har lågt förtroende för de politiska institutionerna och är missnöjda med hur den svenska demokratin fungerar. Att tillhöra gruppen standby innebär att de är politiskt intresserade och litar på de politiska institutionerna, men att de är inaktiva för tillfället.

Med utgångspunkt i Amnås gruppindelning utifrån livsstil är det även möjligt att applicera resonemanget på vuxna medborgare och att ha detta i åtanke i samband med projektens arbete för att öka den lokala delaktigheten. Metoder och arbetssätt behöver anpassas utifrån vilken/vilka grupper av de boende som de lokala resurscentren vänder sig till. Visst engagemang kan leda till föreningsaktivitet och andra sätt att delta i det lokala samhället, men det kan också leda till att ta ställning till att delta i allmänna val och kanske ytterligare ett steg mot att engagera sig politiskt.

Utifrån ovanstående resonemang ser MUCF att det finns ett behov av att arbeta vidare med uppföljning av de lokala resurscenter som nu finns etablerade. Nästa steg är att närmare ta reda på vad dessa center betyder för de boende och om de förstår vad det innebär med ett lokalt resurscenter. Ibland kan det vara svårt med begrepp och att lokala resurscenter mer uppfattas som rådgivningscentraler än som demokratcenter i vidare bemärkelse.

Vi ser också ett behov av att ha nära kontakt med projekten för att följa upp på vilket sätt de utvecklar verksamheten så att de arbetar för att uppfylla samtliga syften med satsningen enligt *förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter*.

I MUCF:s uppföljning av de pågående projekten ser vi att de flesta har goda möjligheter att på olika sätt uppnå det övergripande målet att stärka individer i utsatta områden som står långt från demokratisk delaktighet och även uppfylla de fyra kriterierna om de får mer tid på sig. MUCF föreslår därför att satsningen med lokal verksamhet för att öka den demokratiska delaktigheten förlängs och utvidgas till att gälla fler områden i Sverige där det finns ett behov av att arbeta med demokratifrågor.

Referenser

Amná, E., Ekström, M. & Stattin, H. (2016). *Ungdomars politiska utveckling: Slutrapport från ett forskningsprogram*. Örebro: Örebro universitet.

Hansén, C. (2017). *Lokala resurscenter – en uppföljning av uppdrag från MUCF*. Växjö: Linnéuniversitetet.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (2016a). *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag 2015*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (2016b). *Resultat och effekter 2016. Åtterrapporering av statsbidrag till ideella organisationer*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.

Regeringsbeslut (2015a). *Regleringsbrev för budgetåret 2016 avseende Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor 2015-12-18*.

Regeringsbeslut (2015b). *Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor att fördela medel till organisationer i det civila samhället för lokala resurscenter för demokratisk delaktighet, 2015-07-16, Ku 2015/01964/D*.

Regeringsbeslut (2016). *Regleringsbrev för budgetåret 2017 avseende Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor 2016-12-20*.

SFS 2015:565 *Förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter*.

SOU 2016:5 *Låt fler forma framtiden!* Demokratiutredningens slutbetänkande.

Statens kulturråd (2015). *Kulturverksamheter i vissa bostadsområden*. Statens kulturråd.

Bilaga 1: Ansökningar lokala resurscenter 2016 och 2017

Tabell 1. Organisationer som ansökte om bidrag 2016. Organisation, projektnamn och ort

Organisation	Projektnamn	Ort ⁴
ASOV Stockholm	Demokratisk Träffpunkt	SKARPNÄCK
Bagarmossens Folketshusförening	Folkets Hus i Bagis - Centrum för demokratiskt deltagande	BAGARMOSSEN
Camera in Herba	Tvärpolitiska samtal	STRÄNGNÄS
Folkets Hus och Parker	Vivalla - nya mötesplatser	STOCKHOLM
Folkets Hus och Parker	Husby - Nya mötesplatser	STOCKHOLM
Frivilligcentralen i Norrköping	Gemenskap över gränserna	NORRKÖPING
Föreningen Dignitas	5 minuter för jordbro	HANINGE
Göteborgs FöreningsCenter	Mötesplats demokrati	GÖTEBORG
Hållbar Utveckling Skåne	RådRum - Etablerande av ett Lokalt Resurscenter i Rosengård	MALMÖ
Hökarängens stadsdelsråd	Grannskapskontor i Hökarängen	FARSTA
Internationella Kvinnoföreningen i Malmö	Bon Voice Logos	MALMÖ
Iransk-svenska föreningen	Resurscentrum Hermodsdal	MALMÖ
Islamiska Förbundet i Göteborg		GÖTEBORG
Klockaretorpet i Samverkan	Centret	NORRKÖPING
Mezepotamyia Kultur Förening	Tillsammans för demokrati	GÄVLE
Nacka Kvinnor (Winnet Nacka)	Resurscenter för Demokratisk Delaktighet i Fisksätra	SALTSJÖBADEN
Neutrala Ungdomsföreningen	Utveckling av ett Community Center i Norra Biskopsgården, Göteborg	GÖTEBORG
Nyhammars Folkets Hus	Egen kraft	NYHAMMAR
Organization for Poverty Alleviation and Development	Skapa uppkoppling (Koppla upp)	NORSBORG
Riksförbundet Sveriges frivilligcentraler	Samhällsbygge regionala och lokala resurscentra!	NORRKÖPING
Räby Aktivitet och Konferens	Räbylänken	VÄSTERÅS
Samarbetsorganisationen för invandrar-föreningar i Uppsala	Demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter	UPPSALA
Sankt Ignatios Folkhögskola	Demokraticenter i Hovsjö	SÖDERTÄLJE
Shanta Idrottsförening	Idrott och demokrati i Shanta korpförening	SPÅNGA
SIOS	Centrum för Demokratisk Delaktighet (CDD)	STOCKHOLM
Spånga Blåbandsförening	Vi i Bro	SPÅNGA
Sveriges Romska Ungdoms Delegation	Romskt stöd & utveckling resurscentrum	SKARPNÄCK
Swesom ideell förening	EN PLATTFORM MED WEBB TV I GÖTEBORG	GÖTEBORG
Vidablickskyrkans församling	Integration i Hageby	NORRKÖPING
Waamo Samhällsutveckling Organisation	Demokrati är fredsnnyckel	VÄSTERÅS

⁴ Med ort avses den postadress som den ansökande organisationen har.

Tabell 2. Organisationer som ansökte om bidrag 2017. Organisation, projektnamn och ort

Organisation	Projektnamn	Ort ⁵
Assyriska föreningen i Södertälje	Hovsjö forum	SÖDERTÄLJE
Folkets Hus och Parker	Husby - Nya Mötesplatser	STOCKHOLM
Folkets Hus och Parker	Vivalla - Nya Mötesplatser	STOCKHOLM
Folkets Hus och Parker	Tjärna Ängar - Nya mötesplatser	STOCKHOLM
Folkets Hus och Parker	Kungsmarken - Nya Mötesplatser	STOCKHOLM
Forum-Idéburna organisationer med social inriktning	VolontärKontakten	STOCKHOLM
Föreningen Dignitas	5 minuter för jordbro 2	HANINGE
Föreningen Kvinnocenter	INTRO	GÖTEBORG
Föreningen Tjärnkraft	FRAMTIDENS DEMOKRATISKOLOR	BORLÄNGE
Hyresgästföreningen Aros-Gävle	Lokala demokratiscener	UPPSALA
Hållbar Utveckling Skåne	RådRum – Ett Lokalt Resurscenter i Rosengård	MALMÖ
Klockaretorpet i Samverkan	Centret	NORRKÖPING
Kulturförening Medvind	Skapande mötesplats Burlöv	LUND
Kurdiska Unionens Riksförbund i Sverige	Det civila samhället och demokratideltagandet	ESKILSTUNA
MIP - Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation	Malmös ideella ungdomar	MALMÖ
Neutrala Ungdomsföreningen	Utveckling av Community center i norra Biskopsgården	GÖTEBORG
Resurs för 17!	Resurs för 17! ett RC för att stärka lokalt engagemang i Skarpnäcks stadsdel	SKARPNÄCK
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala	Demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter	UPPSALA
SIOS	Centrum för Demokratisk Delaktighet (CDD) III	STOCKHOLM
Somaliska ungdomsförbundet i Sverige	Bright Integration	SPÅNGA
Sörliden-Valla samverkansförening	Sörliden-Valla Resurscenter	ÖRNSKÖLDSVIK

⁵ Med ort avses den postadress som den ansökande organisationen har.

Bilaga 2: Kvalitativ intervjuguide – lokala resurscenter

Med utgångspunkt i departementets uppföljningsfrågor enligt förordningen SFS 2015:565

1. **Ge en generell beskrivning av resurscentret.**
2. **Vad är syftet till att upprätta ett lokalt resurscenter?**
3. **Vilken målgrupp bland allmänheten riktar sig resurscentrets arbete mot?**

4. Arbetar resurscentret utifrån några verksamhetsmål? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Beskriv målen.
- b. Hur arbetar centret för att uppfylla dem?

Om svaret är nej:

- c. Beskriv varför centret inte har det?
- d. Finns det planer på att upprätta verksamhetsmål?

5. Vilka samarbetspartners har resurscentret?

Beskriv samarbetsformen (t.ex. medfinansiärer som är aktiva/passiva) och vilka förväntningar ni har på varandra i samarbetet.

Hur har samarbetet fungerat? Enligt förväntningarna eller inte.

- a. Finns det något som kunde förändras i samarbetet och i så fall hur?

6. Skulle resurscentret behöva fler samarbetspartners? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Vad är anledningen och vilka samarbetspartners skulle vara önskvärda i så fall?

Om svaret är nej:

- b. Varför inte?

7. På vilket/vilka sätt har resurscentret under 2017 arbetat för att nå ut till och stärka individer i området med (särskilt) svag delaktighet som aktörer i demokratin?

Beskriv resurscentrets arbetsätt och verksamhet för att nå ut till målgruppen/målgrupperna.

T.ex. med hjälp av sociala medier, andra medier (radio, TV etc.), via samarbetspartners hemsida, översättning av information till flera språk (vilket/vilka språk i så fall).

8. I vilken utsträckning har det lokala resurscentret fungerat som en mötesplats för lokalt engagemang?

Förekommer det att allmänheten besöker det lokala resurscentrets lokaler? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Ungefär hur många unika besökare har resurscentret haft 2017? (Den senaste månaden)
- b. Ungefär hur stor andel av de unika besökarna är kvinnor respektive män?
- c. I vilken utsträckning används resurscentret för mötesverksamhet? (Om det inte används, se nedan "Om svaret är nej").
T.ex. hur ofta äger möten rum, ungefär hur många unika personer har deltagit i möten på resurscentret under 2017.

Om svaret är nej:

- d. Vad är anledningen till att det inte varit några unika besökare 2017? (Den senaste månaden)
- e. Vilka olika hinder ser du för att resurscentret inte används i mötesverksamhet av allmänheten?

9. Har resurscentret fasta öppettider för spontana besök? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Vilka fasta öppettider för spontana besök har centret?

Om svaret är nej:

- b. Vad är anledningen till att centret inte har fasta öppettider för spontana besök?

10. I vilken utsträckning har resurscentret bidragit till att inspirera till och stött lokal egenorganisering i nätverk, grupper och föreningar?

11. Har resurscentret under 2017 aktivt arbetat för att nätverk, grupper eller föreningar som inte funnits i området tidigare? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Hur många?
- b. Beskriv vad nätverken, grupperna och föreningarna i huvudsak har arbetat med.

Om svaret är nej:

- c. Varför har centret inte arbetat för att skapa sådana nätverk, grupper eller föreningar?
- d. Vad är anledningen till att inte göra det? (T.ex. fattade beslut som stödjer det).

12. I vilken utsträckning har resurscentret fungerat som en länk till etablerade föreningar och organisationer i området och i vilka sammanhang?

13. Har resurscentret under 2017 aktivt arbetat med att vara en länk mellan allmänheten och det befintliga föreningslivet? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Ungefär hur många gånger under 2017 har resurscentret rekommenderat eller tipsat en besökare att vända sig till en namngiven förening eller organisation?
- b. Vilka föreningar och organisationer har det i så fall handlat om?

Om svaret är nej:

- c. Vad är anledning till att resurscentret valt att inte rekommendera eller tipsa besökare om att vända sig till en förening eller organisation?

14. Hur har resurscentret erbjudit besökare stöd och vägledning för att framföra åsikter och påverka beslutsfattande inom ramen för demokratin på lokal, regional och nationell nivå?

I vilken utsträckning?

15. Har resurscentret under 2017 aktivt arbetat med rådgivning och stöd till allmänheten i frågor som rör demokrati och inflytande? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Ungefär hur många gånger under 2017 har resurscentret givit stöd och vägledning till besökare om hur de kan framföra sina åsikter och/eller påverka beslutsfattande inom ramen för demokrati?

Om svaret är nej:

- b. Vad har föranlett att resurscentret valt att inte ge stöd och rådgivning till besökarna vad gäller deras möjligheter att ha inflytande och delaktighet i beslutsfattande inom ramen för demokratin?
- c. Vet resurscentrets besökare och allmänheten om att centret arbetar med att ge stöd och rådgivning riktad till dem? (Ja/Nej/Vet ej)

Om svaret är nej:

- a. Vad beror det på att allmänheten inte har kunskap om resurscentrets arbete att ge stöd och rådgivning?

16. Ger resurscentret allmänheten möjlighet att påverka det stöd och den hjälp de efterfrågar för ökad delaktighet? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Ungefär i vilken utsträckning ges allmänheten möjlighet att påverka stödet och hjälpen för ökad delaktighet? (Frekvens – antal)
- b. Beskriv vilket stöd och vilken hjälp allmänheten i huvudsak efterfrågar.

Om svaret är nej:

- c. Beskriv varför allmänheten inte erbjuds eller har möjlighet att påverka.

17. Ger resurscentret allmänheten möjlighet att ha inflytande och delaktighet i beslut gällande resurscentrets arbete att informera hur allmänheten kan bli mer delaktiga i samhällsrelaterade frågor? (Ja/Nej)

Om svaret är ja:

- a. Beskriv hur resurscentret arbetar med allmänhetens ökade inflytande i centrets arbetssätt.

Om svaret är nej:

- b. Vad beror det på att allmänheten inte erbjuds möjligheten till ökat inflytande i centrets arbetssätt?

18. Beskriv vilka framgångsfaktorerna har varit och är för resurscentrets verksamhet.

19. Beskriv vilka motgångarna har varit och är för resurscentrets verksamhet.

20. Vilka utmaningar ser du för resurscentrets verksamhet framöver?

Beskriv gärna hur resurscentret tänker sitt framtida arbete efter avslutad projekttid, t.ex. permanenta verksamheten, samarbetspartners etc.

Om centret planeras att omvandlas till en permanent verksamhet, vem tar ansvar för att det genomförs?

21. Finns det något mer du/resurscentret önskar tillägga?

Tack för din tid!

Vid frågor kontakta:

Linnéuniversitetet

Caroline Hansén, utredare på Fakulteten för samhällsvetenskap

e-post: caroline.hansen@lnu.se

tel: 0470-70 84 87

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2017

ISSN 1651-2855 ISBN 978-91-88455-23-9

projektledare/text **Barbro Kristiansson**

språkgranskning **Ingrid Bohlin**

omslag **Christián Serrano**

distribution **MUCF, Box 17801, 118 94 Stockholm**

webbplats **www.mucf.se**

e-post **info@mucf.se**

tfn **08-566 219 00**

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Vi tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Vi ger stöd till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.

mucf | Myndigheten för ungdoms-
.se | och civilsamhällesfrågor